GEMEENTE HEERENVEEN

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
101	Parkeergarages baten	181	CU	T. van Dekken	Bij de taakvelden staat bij de baten € 22.000 voor parkeren. Daarboven staat parkeerbelasting € 3,5 miljoen tot € 4,6 miljoen. € 22.000 op jaarbasis is niet zo veel voor een garage met bijna 300 parkeerplekken. Wat is er begroot voor de parkeergarage op het Kuperusplein?	De € 3,5 miljoen bestaat uit: •Straatparkeren € 3.231.000 •Parkeeropbrengst Geert Willigengarage € 284.000 En daar komt vanaf 2029 de geraamde opbrengst voor de garage aan het Burgemeester Kuperusplein voor een bedrag van € 433.000 bij. De € 22.000 bestaat uit: •Parkeerplaatsen De Fortuin € 1.500 •Leges voor invalidenparkeerkaart € 20.000
100	'Had gekund'		D66	H. Rinkes	Zijn er financiële redenen waarom de doelen in het potje van 'had gekund' niet gehaald zijn? Wellicht als we meer geld beschikbaar stellen dat het dan wel lukt. Of zijn er andere redenen die buiten de invloedsfeer van de raad liggen?	Het niet halen van doelen is veelal een combinatie van vele factoren: - Financiële afwegingen (beschikbare budgetkeuzes voor andere prioriteiten) - Beperkingen in uitvoeringscapaciteit (personele capaciteit, doorlooptijden in processen m.a.w. niet haalbaar binnen de gewenste termijn) - Externe factoren (stijgende kosten, veranderde regelgeving, afhankelijkheid van andere overheden of partners) Samenvattend: er zijn zowel financiële als niet financiële redenen waarom bepaalde doelen (nog) niet zijn gerealiseerd.
99	Schuldquote		HL	H. Rinkes	Ik heb in het BBV gekeken om de schuldquote te berekenen. Is dat een eenvoudige formule? Stel dat het gemeentehuis € 50 miljoen gaat kosten i.p.v. € 33 miljoen, wat is dan het effect op de schuldquote?	Er zijn twee schuldquote berekeningen. De eerste gaat om de netto schuldquote en de tweede om de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen. Voor de beantwoording gaan we uit van de eerste berekening, want de verstrekte leningen zijn maar beperkt aan mutaties onderhevig. De berekening van de netto schuldquote is als volgt: (Netto schuld/totale

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
						baten) x 100%. Voor de berekening van de begroting wordt een fictieve balans opgesteld, welke niet is opgenomen in de begroting. Daardoor is het niet mogelijk om deze berekening te volgen. In de geprognosticeerde balans is rekening gehouden met een netto schuld van € 180 miljoen en de totale baten van € 245 miljoen, daarmee komt de netto schuldquote uit op 73,5% voor 2026. De berekening van de netto schuldquote kan dus alleen plaatsvinden als een (geprognosticeerde) balans beschikbaar is. Bij een investering in het gemeentehuis is het niet zo dat voor de gehele investering een lening wordt aangetrokken, omdat wij niet werken met projectfinanciering, maar met totaalfinanciering. Er wordt dus op basis van de liquiditeitsplanning beoordeeld welke financiering noodzakelijk is. We verwachten op termijn wel leningen aan te trekken zoals is opgenomen in de paragraaf financiering (pagina 107 van de begroting). Wel wordt dit periodiek beoordeeld of deze financiering noodzakelijk is, mede vanwege de doorlooptijd en planning van de investeringen. Ook bij een investering in het gemeentehuis zal deze financieringsbehoefte worden doorgerekend.
98	Samenkracht en burgerparticipatie	55, 56, 180	CU	H. Rinkes	Per 2027 zit er een groot verschil in de bedragen. Heeft dit te maken met Oekraïne? Wat wordt bedoeld met interne verschuiving om te komen tot een zuivere doorbelasting? Op blz. 180 staan heel andere bedragen.	1. De lagere lasten en baten bij het taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie in het thema Economische Leefomgeving vanaf 2027 komt door de opvang van de Oekraïners. We gaan ervan uit dat we in 2026 nog de opvang van deze groep blijven uitvoeren en daarvoor dus ook de vergoeding vanuit het Rijk ontvangen. We weten nog niet wat de

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
						toekomst gaat brengen en hebben dit nog niet structureel verwerkt. Elk jaar wordt dat opnieuw bekeken. 2. Wij belasten personeelskosten door aan de taakvelden waar men voor werkt. Na de organisatieverandering dit jaar is dit opnieuw beoordeeld en is de verdeling aangepast. 3. Taakveld 6.1 komt bij meerdere thema's voor. Het bedrag op bladzijde 180 is het totaal van 6.1 van alle thema's waarin dit taakveld voorkomt.
97	Energie voor morgen	53	D66	T. van Dekken	20% van gebouwen aardgasvrij. Zijn dit gemeentelijke gebouwen of alle gebouwen in de gemeente?	Het gaat om alle gebouwen in de gemeente Heerenveen die verwarmd worden, zoals woningen, kantoren en winkels, maar niet om onverwarmde bedrijfshallen. In Heerenveen gaat het om ca. 22.500 gebouwen van de in totaal ca. 25.000 panden.
96	Bodembeleid algemeen		D66	R. Tromp	Wordt dit in een programma gevat en wanneer is dat aan de orde? Zijn er handvatten te maken voor zorgwekkende stoffen en hoe door anderen goed voor de grond wordt gezorgd? Inzake PFAS en slakken bijv.	Momenteel biedt de geldende wetgeving voldoende handvatten om te sturen op het omgaan met 'verontreinigde' grond. Zo bestaan er duidelijke normen waarmee kan worden vastgesteld of grond al dan niet vervuild is. Op basis van deze beoordeling kan vervolgens worden bepaald of bijvoorbeeld sanering of anders ingrijpen noodzakelijk is. Binnen de gemeente wordt momenteel gewerkt aan de actualisatie van het bodembeleid. In deze actualisatie wordt het gebruik van staalslakken meegenomen. Het vernieuwde beleid richt zich zowel op het zorgvuldig omgaan met het gebruik van staalslakken in het verleden als op het adequaat toezicht houden op — en

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
						waar nodig voorkomen van — toekomstig gebruik. PFAS valt onder de categorie ZZS (Zeer Zorgwekkende Stoffen). De FUMO is op dit moment bezig met de ontwikkeling van een project waarin deze stoffen extra prioriteit krijgen in het toezicht en de handhaving.
95	Startnotitie Biodiversiteit	32	D66	G. Rozema	Wanneer is er gelegenheid om daarop nog te sturen?	In de Notitie Biodiversiteit, die de raad in juni 2024 ter kennisgeving heeft aangenomen, is opgenomen dat er een rol voor de gemeenteraad wordt gezien in het groenstructuurprogramma, namelijk het vaststellen van het opgavenplan (onderdeel B). Voor de uitvoering van het omgevingsprogramma is namelijk uitvoeringskrediet benodigd. In de najaarsrapportage 2025 wordt er ook een update gegeven over de planning van het omgevingsprogramma groenblauwstructuur waar een verdere uitwerking van de notitie biodiversiteit onderdeel van is: In 2025 wordt er intern verder gewerkt aan het omgevingsprogramma groenblauwstructuur. Er is daarnaast extra capaciteit geworven. Vanaf 2026 is deze extra capaciteit aanwezig voor het opstellen van het omgevingsprogramma groenblauwstructuur met daarin ook de verdere uitwerking van de notitie biodiversiteit. Dit project is daarmee door gebrek aan capaciteit vertraagd ten opzichte van eerder aangegeven.
94	Fatbikes		HL	T. van Dekken	Krijgt de gemeente veel klachten over fatbikes?	Verwezen wordt naar het antwoord op politieke vragen ID 115

GEMEENTE HEERENVEEN

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
93	Woningbouw	143	PvdA	T. van Dekken	De bedragen genoemd bij punt 8.3 op pagina 67 worden op pagina 143 niet teruggevonden.	De tabel op blz. 143 laat de vastgestelde grondexploitaties woningbouw zien. De baten en lasten van deze grondexploitaties maken onderdeel uit van de baten en lasten die in de tabel op blz. 64-65 zijn opgenomen onder taakveld 8.2. Onder taakveld 8.3 vallen niet de grondexploitaties woningbouw, maar zijn o.a. de baten en lasten van de omgevingsvergunningen opgenomen.
92	Een thuis voor iedereen	29	GL	T. van Dekken	Een thuis voor iedereen; meerjarige prestatieafspraken gemaakt in 2024 - Wat is tussen 2024 en 2026 gedaan, wat is de stand van zaken en wat kunnen we nog verwachten?	Het ligt in de bedoeling om in december van dit jaar de raad uitgebreid te informeren [zie ook Prestatieafspraken 2025 Heerenveen - iBabs Publieksportaal]. Dat wordt op dit moment voorbereid en zal op eenzelfde manier verlopen als in december 2024.
91	Initiatiefvoorstel Armoede	53	SP	S. Sijtsma	Het initiatiefvoorstel Armoede van de SP is meegenomen in de raadsagenda; waarom wordt dit voorstel hier niet teruggevonden?	Op 19 oktober 2023 heeft de raad de voorstellen uit de beleidsnotitie bestaanszekerheid vastgesteld, waarin diverse punten uit de raadsagenda waren opgenomen. De raad heeft destijds € 400.000 beschikbaar gesteld voor bestaanszekerheid. Dit bedrag is onder verschillende posten in de begroting van 2024 opgenomen. Dit werkt door in de begroting van 2026. Op dit moment werkt het college aan een raadsvoorstel over de individuele inkomenstoeslag. Dit voorstel wordt begin 2026 aan u voorgelegd.
90	Vrijwillig vervoer		CDA	S. Sijtsma	Hebben wij zicht op cijfers van inwoners die vrijwillig vervoer via Caleidoscoop gebruiken en daarmee geen gebruik maken van het gecontracteerde Wmo taxivervoer?	Periode 1-1-2025 / 30-10-2025 Wmo vervoer Taxipas1.379 Rolstoeltaxipas184 Taxipas met begeleiding37

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
						Rolstoelpas met begeleiding26 Voorliggend vervoer ANWB Automaatje en VSP auto (via Caleidoscoop)140
89	De Marrekrite	12	PvdA	H. Rinkes	De Marrekrite heeft ervoor gekozen om haar eigen vermogen af te bouwen. Dit heeft jaarlijks geleid tot een uitkering van € 8.000,=. Deze stopt nu en de Marrekrite bezint zich op haar doelstelling. Vraag: in hoeverre heeft de gemeente invloed in het bepalen van die doelstelling? Doordat het eigen vermogen is afgebouwd kan er een financiële claim orde gelegd op de deelnemers. Is bekend over welk bedrag we dan kunnen verwachten?	Het bezinnen op de doelstelling heeft betrekking op het uitbreiden van de taak van de marrekrite naar een volwaardig routebureau. Het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van de marrekrite hebben daar inmiddels toe besloten. De gemeente Heerenveen is deelnemer in het algemeen bestuur en heeft daarmee dus invloed op de besluitvorming. Ook kan de gemeenteraad van Heerenveen jaarlijks een zienswijze indienen op de begroting van de marrekrite. Voor de ontwikkeling van het routebureau zal voor 2026 incidentele financiering binnen de begroting van Marrekrite worden gezocht. Vanaf 2027 zal naar verwachting de deelnemersbijdrage door de gemeenten en provincie moeten worden geregeld in de gemeentebegroting. Een indicatie van het bedrag dat daarmee voor Heerenveen is gemoeid is bijna €8.500 per jaar.
88	natuurvriendelijk isoleren	35	PvdA	T. van Dekken	Voor natuurvriendelijk isoleren wordt een SMP opgesteld. Pas daarna mag er worden begonnen met spouwmuur en dak en te isoleren. Vraag: Houdt dit in dat vanuit de gemeente voor die tijd niets wordt gedaan? Is particulier initiatief hier dan wel toegestaan of moet er gewacht orden	Voor het isoleren van de spouwmuur dienen inwoners op dit moment vooraf een eDNA-onderzoek te laten uitvoeren. Met dit onderzoek kan worden vastgesteld of er vleermuizen aanwezig zijn in de woning. Blijkt uit het onderzoek dat er géén vleermuizen aanwezig zijn, dan kan er direct vergunningvrij worden geïsoleerd. Zijn er wél vleermuizen aanwezig, dan dient de inwoner een regulier vergunningstraject bij de provincie te doorlopen (inclusief een bijbehorend

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
					op de SMP?	ecologisch onderzoek). Overige isolatiewerkzaamheden kunnen (voor dakisolatie en glas in combinatie met kozijnen onder voorwaarden) wel worden uitgevoerd. Hieronder staat een overzicht van de isolatiewerkzaamheden die inwoners zonder vergunning mogen uitvoeren: 1. Dakisolatie binnenzijde. Indien: a) dak buitenzijde wordt niet aangetast, en/of; b) dakbeschot niet passeerbaar is voor vogels en vleermuizen en; c) de spouw niet wordt geïsoleerd, 2. Vloerisolatie 3. Aanbrengen van isolatieglas (waarbij de kozijnen niet vervangen worden) 4. Spouwmuurisolatie bij negatieve eDNA-uitslag (verwacht in ~50% van de woningen en alleen van toepassing op grondgebonden woningen) 5. Binnenmuurisolatie; 6. Plaatsen zonnepanelen op plat dak als er geen actief- of jaarrond beschermd nest aanwezig is.
87	uitgangspunten van landschap en brede welvaart	32	PvdA	R. Tromp	Vermeld staat dat bij grote ruimtelijke ontwikkelingen worden de uitgangspunten van landschap en brede welvaart meegenomen in de uitwerking. Vraag: Houdt dit in dat kleine projecten hier niet in mee worden genomen? Wat wordt er gedaan met lopende projecten?	De twee genoemde projecten dienen als voorbeeld. De genoemde uitgangspunten gelden voor alle projecten en staan los van de omvang.

GEMEENTE HEERENVEEN

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
86	Lokaal educatieve jeugdagenda (LEJA)	21	PvdA	G. Rozema	Er wordt een samenwerking tot stand gebracht om te komen tot een lokaal educatieve jeugdagenda (LEJA) Vragen: wanneer wordt dit opgestart. Voor het nieuwe schooljaar 2026/2027? Hoe wordt de raad hierin meegenomen?	De LEJA-agenda 2025-2030 is door de LEJA-bestuurders vastgesteld op 27 juni 2025 en dient daarmee vanaf dat moment als leidraad voor de samenwerking en de actiepunten. Het college heeft de LEJA-agenda ter informatie naar de raad verzonden. Tijdens de informatiesessie op 20 november 2025wordt de LEJA-agenda op hoofdlijnen toegelicht.
85	afwegingskader	17	PvdA	S. Sijtsma	Er wordt vermeld dat er vanaf 1 januari 2026 een vastgesteld afwegingskader komt voor de maatschappelijke subsidies Vragen: Is er al zicht op wanneer dit kader bekend is? Wordt de raad hier ook in meegenomen bij het bepalen van het kader? Welke gevolgen kan dit kader hebben voor bestaande maatschappelijke subsidies?	In december 2025 stelt ons college als pilot een concept afwegingskader voor incidentele maatschappelijke subsidies op. Tijdens een dialoogsessie in januari 2026 wordt dit kader met u besproken. Vervolgens stelt ons college een definitief afwegingskader vast. Voorafgaand aan de dialoogsessie krijgt u het kader samen met een evaluatie/analyse van de huidige situatie. Tijdens de dialoogsessie wordt u ook meegenomen in de werking van ons subsidiestelsel. In de loop van 2026 wordt geëvalueerd of het afwegingskader breder toepasbaar is en welke voorwaarden daarvoor nodig zijn.
84	bewoners initiatieven	17	PvdA	S. Sijtsma	Twee keer per jaar brengt de gemeente in beeld welke bestaande bewoners initiatieven versterking nodig hebben. Vragen: Wie maakt die inventarisatie Wat wordt er met die uitkomst gedaan Hoe worden eventuele nieuwe initiatieven hierin meegenomen	De inventarisatie wordt uitgevoerd door professionals die in direct contact staan met bewonersinitiatieven, zoals opbouwwerkers, wijkmanagers en beleidsmedewerkers die betrokken zijn bij incidentele subsidies. Hierbij worden zowel bestaande als nieuwe initiatieven meegenomen. De uitkomsten van deze inventarisatie worden beoordeeld op wens, behoefte en haalbaarheid. Op basis daarvan wordt bepaald welke vorm van ondersteuning passend en/of mogelijk is.

GEMEENTE HEERENVEEN

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
83	Jeugdreclassering	46	VVD	G. Rozema	6.822 Jeugdreclassering Wat maakt dat de kosten zo sterk toenemen in verhouding tot voorgaande jaren?	De kosten van de Jeugdreclassering zijn niet gewijzigd. Sinds 2025 belasten wij voor 150 duizend euro aan salariskosten door aan dit taakveld. Dit betreft een verschuiving over de taakvelden.
82	WMO	46	VVD	G. Rozema	6.91 coördinatie en beleid WMO en 6.92 coördinatie en beleid Jeugd Kan het kloppen dat voorgaande jaren deze bedragen niet zo specifiek staan vermeld? Graag een toelichting wat deze taak precies inhoud en hoe hier uitvoering aan wordt gegeven.	Met ingang van 2025 is de IV3 gewijzigd. Dit zijn 2 nieuwe taakvelden waar salariskosten aan worden doorbelast. Voorheen werden deze op een ander taakveld doorbelast. Dit zijn de kosten van medewerkers die beleid maken en regie voeren voor beide taakvelden.
81	Weerstandvermogen en risicobeheering	82	VVD	H. Rinkes	...Gemeenten gemiddeld 20% van de loonsom besteedden aan externe inhuur om in de krappe arbeidsmarkt toch werk gedaan te krijgen. Bij Heerenveen is 27%...." 1. Hoeveel fte externe inhuur betreft dit? 2. Welke bedragen zijn hier aan gekoppeld? 3. Wat is de verwachting m.b.t. externe inhuur het komende jaar (2026)? 4. En is bekend hoeveel %loonsom externe inhuur andere Friese gemeenten besteedden?	1. Het betreft hier 112 fte per september 2025. 2. Voor 2024 geldt dat de totale salarissen voor in- en extern personeel uitkwamen op € 58.879.000, terwijl de kosten voor ingeleend personeel uitkwamen op € 16.058.000 (27%). Voor geheel 2025 is dat nog niet vast te stellen. Op basis van extrapolatie (cijfers t/m/ 1 november 2025) komen we voor geheel 2025 uit op totale salarissen voor in- en extern personeel van € 58.622.000, terwijl de kosten voor ingeleend personeel uitkomen op € 12.006.000. 3. We kunnen hier nog geen inschatting van maken. Dit omdat we nog niet een volledig beeld hebben van de totale invulling van alle programma's en projecten voor 2026. 4. Voor het jaar 2024 geldt in totaal voor alle Friese gemeenten 22% (bron: Personeelsmonitor van A&O Fonds Gemeenten)
80	Gezond welzijn vernieuwen	17	VVD	S. Sijtsma	Het aantal actieve vrijwilligers in de buurt neemt met 10% toe:	GGD doet iedere vier jaar onderzoek, monitoring Gezondheid. Vanuit het onderzoek van 2024 is bekend

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
					Hoe meten we dat? Hoeveel zijn er nu absoluut/percentueel?	dat 29% van de volwassen inwoners in onze gemeente vrijwilligerswerk doet.
79	Gezond welzijn vernieuwen	17	VVD	S. Sijtsma	In 2030 lossen we 80% van de huidige hulpvragen op: Hoeveel hulpvragen zijn er nu absoluut en hoeveel procent lossen we daar nu van op? Welke hulpvragen betreft het, graag een top3	In 2025 zijn er vanaf 1-1-2025 tot ca. heden 2.696 geregistreerde WMO werkprocessen (Melding). Hiervan zijn 704 doorverwezen naar voorliggende voorzieningen. 1.623 zijn doorgezet naar een vervolgwerkproces. Onbekend (nog niet afgerond/niet goed gevuld) zijn 369. De top drie gestarte WMO-voorzieningen in de periode zijn: Hulp bij het huishouden (1.237), Begeleiding (754) en Vervoersvoorziening (256).
78	WOO en andere wetten	154 t/m 156	SP	R. Tromp	1. Hoe zorgt de gemeente ervoor dat inwoners zonder digitale vaardigheden of DigiD niet buitengesloten raken nu steeds meer communicatie digitaal verloopt? 2. Worden gemeentelijke websites en digitale publicaties actief getest op begrijpelijkheid en toegankelijkheid, ook voor mensen met een beperking of lage taalvaardigheid? 3. Welke data stelt de gemeente Heerenveen actief beschikbaar als open data, en hoe wordt voorkomen dat commerciële partijen daarvan profiteren zonder maatschappelijke meerwaarde te bieden? 4. Op welke manier wordt gecontroleerd of beleidsdocumenten,	Antwoorden zijn te vinden in de bijlage.

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
					besluiten en begrotingsinformatie volledig en tijdig openbaar worden gemaakt volgens de Wet open overheid (Woo)? 5. Hoe wordt de privacy van inwoners gewaarborgd bij uitbreiding van digitale diensten en het gebruik van elektronische identificatiemiddelen? 6. Welke waarborgen zijn er dat digitalisering niet wordt uitbesteed aan commerciële platforms, waardoor publieke regie verloren kan gaan? 7. Hoe wordt de digitale inspraak via de Wep gecombineerd met fysieke inspraak, zodat ook minder digitaal vaardige inwoners hun stem kunnen laten horen? 8. De Wmebv treedt op 1 januari 2026 in werking, hoe staat het met de implementatie van de wet binnen de gemeente?	
77	funderingsproblematiek	83	SP	G. Rozema	Door afname gaswinning in Groningen neemt de winning in Friesland toe, dit zorgt voor bodemdaling. 1.Kunnen mogelijke juridische procedures en schadeclaims ook de Gemeente financieel raken of alleen het bedrijf wat de gaswinning doet?	Het antwoord is tweeledig: Schadeclaims staan wij niet voor aan de lat, hier is een onafhankelijke schadebeoordelingscommissie voor in het leven geroepen en heeft/maakt het ministerie als bevoegd gezag afspraken over met de vergunninghouders/bedrijven. Eventuele proceskosten en rechtsbijstandskosten als we besluiten aanvechten kunnen we niet uitsluiten.

GEMEENTE HEERENVEEN

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
76	verbonden partijen	81 punt 2	SP	A. Fokkens-Kelder	1.Grote investeringsverplichtingen die partijen zelf niet kunnen dragen wordt gevraagd om de gemeente te laten bijspringen. Wat staat hiertegenover voor de gemeente? 2.Wat levert het de gemeente op dat partijen met hulp van de gemeente kunnen investeren? 3.Wat gebeurt er als verbonden partijen continuïteitsproblemen krijgen, moet de gemeente dan bijspringen?	Beantwoording vraag 1: Verbonden partijen voeren taken uit voor de gemeente. Hiermee helpen ze de gemeente met het behalen van de gemeentelijke doelen. Het belang van de gemeente is dat deze partijen deze taken uitvoeren waarmee doelen behaald kunnen worden of wettelijke taken uitgevoerd worden. Indien de partijen continuïteitsproblemen krijgen kunnen ze dit mogelijk niet meer uitvoeren en kunnen wij als gemeente deze doelen niet behalen of taken niet uitvoeren of moeten we dit zelfstandig in eigen beheer uitvoeren. Beantwoording vraag 2: Door investeringen/bijdragen van de gemeente blijft de partij gezond en kan de partij verdergaan met de taak die ze voor de gemeente uitvoeren. Beantwoording vraag 3: Dit is afhankelijk van de rechtsvorm van de verbonden partij. •Bij de Wet Gemeenschappelijke regeling (publieke samenwerking: bijvoorbeeld Fumo, Veiligheidsregio) geldt voor verbonden partijen (dus met een bestuurlijk & financieel belang) dat de deelnemende gemeenten de verplichting hebben om alle kosten te dragen van de GR en ook (indien nodig) het exploitatietekort aan te zuiveren. •Bij privaatrechtelijke verbonden partijen is er sprake van een aandelen kapitaal of andere bijdrage in het eigen vermogen. De gemeente is bij deze partijen aandeelhouder en bij een faillissement hebben de

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
						aandelen geen waarde meer en raken we onze 'inleg' kwijt. Dit geldt ook voor overige verstrekte leningen/vorderingen. Er is hierbij geen verplichting om exploitatietekorten aan te vullen, maar het is een keuze om de partij te behouden. Bij faillissement kunnen aandeelhouders/vennoten/eigenaren, afhankelijk van de rechtsvorm, wel aansprakelijk worden gesteld.
75	risico grondexploitatie	80	SP	H. Rinkes	Stijging risico grondexploitatie voornamelijk door gebiedsvisie A32, waar zit de risico's in?	De op 19-6-2025 door de gemeenteraad vastgestelde grondexploitaties behorend bij de Gebiedsvisie A32-zone gaan gepaard met grotere geldstromen. Hierdoor neemt het risicoprofiel van de grondexploitaties toe. Dit komt enerzijds door het openen van een grondexploitatie (Hepkema's Park) en anderzijds het wijzigen van twee bestaande grondexploitaties (Stadiongebied en Skoatterwâld fase 1-2). In het plan zijn ook subsidies opgenomen, zoals de Realisatiesubsidie voor sociale huur- en betaalbare koopwoningen, dit is een mooie kans om de kosten te verlagen maar gebruik maken van subsidies gaat altijd gepaard met risico's. Daarnaast kunnen, door de gedaalde financiële resultaten in de nieuwe grondexploitaties, minder risico's opgevangen worden binnen het resultaat van de grondexploitaties. Hierdoor wordt een groter beslag gelegd op het weerstandsvermogen.
74	6.1samen kracht burgerparticipatie6.711-6.91	48 en 49	SP	S. Sijtsma	"Twee nieuwe meedoen locaties (500.000) worden gefinancierd uit de compensatie voor de inkomensafhankelijke bijdrage	1. het college doet met deze begroting aan de raad het voorstel om 750 duizend euro tussen de taakvelden te verschuiven. De eerder incidentele kosten voor deze centra werden met eenmalige middelen betaald. Nu

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
	taakvelden wmo				Huishoudelijke Hulp die beschikbaar is gesteld in de algemene uitkering bij de Meicirculaire 2025." "Er is een beweging naar voorliggende voorzieningen. Voor de bekostiging van 3 meedoen centra\locaties is vanuit de begroting voor HUISHOUDELIJKE HULP 750.000 euro STRUCTUREEL overgeheveld naar taakveld 6.1 Samen kracht voor burgerparticipatie." Pardon? Het college heeft dit besloten? Waarom hangt er een label aan van inkomensafhankelijke bijdrage HUISHOUDELIJKE HULP, dan hoort dit toch ook naar het potje huishoudelijke hulp te gaan? De meedoen locaties zouden toch met SPUK gelden worden betaald?	gaat het om structurele bekostiging, budgettair neutraal, zodat deze belangrijke voorzieningen in stand kunnen blijven. 2. Het college doet met deze begroting aan de raad het voorstel om 500 duizend euro van de incidentele compensatie voor het uitstellen van de invoering van de inkomensafhankelijke bijdrage in te zetten voor 2 nieuwe meedoenlocaties. Deze middelen zijn niet specifiek gekoppeld aan de voorziening hulp bij het huishouden. Maar aan de gehele Wmo.
73	Taakstelling WMO	18 en 19	SP	S. Sijtsma	"We monitoren het gebruik van geïndiceerde voorzieningen, met als streefwaarde maximaal nul procent stijging in het gebruik van dag- en thuisondersteuning ten opzichte van 2025." " een beperking van de toegekende minuten binnen de maatwerkvoorzieningen." Hoe kan dit? Wij hebben als gemeente een zorgplicht, we hebben te maken met vergrijzing, bejaarde huizen weg	Inwoners die ondersteuning nodig hebben en die daarvoor in aanmerking komen, krijgen dit. De WMO uitgaven moet echter beheersbaar worden. Bij de nieuwe aanbesteding Begeleiding per 1 januari 2027 houden we bijvoorbeeld rekening met deze opgave. Hierbij valt te denken aan verschuiving naar voorliggend veld, waardoor de druk op WMO-ondersteuning niet stijgt, ondanks toenemende vergrijzing. Voor wat betreft de Freonskippers wordt eind 2025

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
					betekend verplicht langer thuis wonen. Hoe dan? Mensen kunnen niet allemaal naar dezelfde dagbesteding! Personeelskosten? Of hier ook alles met vrijwilligers? Gaan we nog meer tijd af halen van de thuiszorgmedewerkers die het werk nu al amper fatsoenlijk en met menselijke aandacht kunnen doen? Dus van 2 uur naar nog minder? Wanneer krijgen we een evaluatie van het functioneren van de Freonskippers?	eerst een interne evaluatie uitgevoerd.
72	Recht op leren en kansengelijkheid	21	SP	G. Rozema	1.Hoe staat het ervoor met het ontschoten van geld voor zorg combi onderwijs i.v.m. de thuiszitters? 2. Hoe gaan we die bestaanszekerheid van gezinnen garanderen? 3. Kunnen we deze belofte wel waar maken? 4. Zo ja, waarom dan alleen voor gezinnen, doen alleenstaande ouders er dan niet aan mee? 5. Wat is er aan hulp gekomen voor de kinderen die door het stoppen van initiatieven van Scauting Tjalleberd weer thuis zijn komen te zitten? 6. Hebben we die kinderen en ouders nog in het zicht?	1. In regioverband (REJA Zuid-oost Friesland) is een opdracht verstrekt om te onderzoeken hoe de inzet van Jeugdhulp en (passend) onderwijs beter in samenhang kan worden ingezet (ontwikkeling samenwerkingskader). Dit proces loopt zeker tot de zomer 2026. Het is nog de vraag of de uitkomst hiervan “ontschotting” is omdat we te maken hebben met wetten en een juridisch kader.Lokaal onderzoeken we samen met o.a. onderwijspartners hoe schooluitval beter te voorkomen is en, mocht dit toch gebeurd zijn, wat oplossingen zijn om jeugdigen weer in trajecten te krijgen. 2/3. Inkomenspolitiek is voorbehouden aan het Rijk, niet aan gemeenten. Met aanvullende maatregelen spannen wij ons in om bij te dragen aan bestaanszekerheid. Denk hierbij aan regelingen als de bijzondere bijstand, HZR en de individuele inkomenstoeslag, evenals subsidies voor bijvoorbeeld het Jeugdfonds Sport en Cultuur en Stichting Leergeld. 4. We hanteren de term gezinnen als overkoepelende

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
						aanduiding voor alle vormen van gezinssamenstellingen, zoals ouder(s) met kinderen, maar ook eenoudergezinnen, samengestelde gezinnen, regenbooggezinnen, pleeggezinnen. 5. Alle leerlingen waarvoor het Samenwerkingsverband een verantwoordelijkheid had zijn in goed overleg overgedragen. Er is hierbij samengewerkt met Scauting. Leerlingen die naar het v(s)o zijn gegaan zijn daar in beeld. Verder is het nodige maatwerk ingezet waar verder niet op ingegaan wordt vanwege de privacy. 6. Wij volgen de individuele situaties niet. Een aantal jongeren wonen in andere gemeenten. Sommigen hebben (nog) begeleiding vanuit Scauting of andere hulpverlening. Bij de afronding van lessen bij Scauting door Portalis is aangegeven tot wie men zich kan wenden wanneer nodig.
71	meedoen aan de samenleving	20	SP	S. Sijtsma	In de gehele begroting ziet de SP dat er gesproken wordt over gezinnen. waarom worden hier ook niet de alleenstaande ouders en alleenstaande genoemd? Dit omdat deze groep alleen maar toeneemt. En het soms erg zwaar hebben.	We hanteren de term gezinnen als overkoepelende aanduiding voor alle vormen van gezinssamenstellingen, zoals ouder(s) met kinderen, maar ook eenoudergezinnen, samengestelde gezinnen, regenbooggezinnen, pleeggezinnen.
70	een thuis voor iedereen\ sociale huur	28	SP	T. van Dekken	In deze blz 28 en 29 mist de SP een participatie plan. Als je een thuis voor iedereen wil maken moet je ook eigenaar schap creëren. 1.Hoe gaat het college zorgen voor een	1&2 De doelen en acties uit programma 'Een thuis voor Iedereen' komen voort uit de Woonvisie 2023-2028. Bij de totstandkoming van de Woonvisie heeft uitgebreide participatie plaatsgevonden met o.a. andere dorps- en wijkbelangen, woningcorporaties,

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
					goed en tijdig participatie plan? 2.Is er al rekening gehouden met kosten die een participatie traject gaan brengen? Zo ja, waar staan die in de begroting. 3. Wat is de huur prijs van de 30% sociale huurwoningen is dat in het hoge of lage segment? 4. Hoe is dan de verdeling van die 30% sociale huurwoningen?	huurdersorganisaties en ontwikkelaars. Verder wordt tijdens de ontwikkeling van woningbouwplannen standaard uitgebreide participatie uitgevoerd. De kosten hiervoor vallen binnen de projectkosten. Daarnaast is er in het kader van de prestatieafspraken regelmatig contact met de woningcorporaties en huurdersorganisaties. 3&4 - We volgen de landelijke definitie van sociale huur. In 2025 is de maandelijkse huurprijs van een sociale huurwoning € 900,07 of lager. Via het landelijke Woningwaarderingsstelsel wordt bepaald voor welke prijs een woning maximaal verhuurd mag worden. Woningcorporaties kunnen in hun huurbeleid ervoor kiezen om woningen voor een lagere prijs te verhuren dan wat in het Woningwaarderingsstelsel als maximale prijs bepaald is. We monitoren het totale aantal gebouwde sociale huurwoningen, zonder een onderverdeling tussen hogere of lagere huurprijzen.
69	Er is nog veel onzekerheid.. ..mantelzorgers middelen enz	16	SP	S. Sijtsma	De toekomst is onzeker. In hoeverre worden we gecompenseerd door het Rijk? Komt er weer een inkomensafhankelijke bijdrage? Kunnen zorgaanbieders het nog aan? Zijn er voldoende mantelzorgers en vrijwilligers beschikbaar? En lukt het ons met de beperkte invloed en middelen die we hebben om de beweging van zorg naar gezondheid en preventie te maken? Is de samenleving er klaar voor om meer zelf op te lossen	De toekomst is inderdaad onzeker. De beweging van zorg naar gezondheid en preventie is noodzakelijk, maar vraagt om een lange adem, samenwerking en flexibiliteit. Er zijn zorgen over beschikbaarheid van mantelzorgers en vrijwilligers. We werken aan versterking van de sociale basis en zetten in op monitoring en bijsturing. Er zijn middelen begroot en er worden middelen via SPUKS en AZWA ingezet. We blijven alert op risico's en sturen bij waar nodig.

GEMEENTE HEERENVEEN

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
					in de eigen omgeving en minder met omzet van professionele ondersteuning? Wat als bovenstaand verhaal niet lukt wat is dan Plan B? Zijn er dan meer middelen als nog nodig? En zijn die begroot? Zo ja, waar kunnen we die vinden?	
68	Begrutting 2026	135	FNP	H. Rinkes	Sportstad is foar in part frijstelt foar BTW (de kaartsjes foar it swimmen) It foardiel is dat der gjin BTW ôfdracht is oer bepaalde ynkomsen mar in neidiel is dat we ek gjin BTW weromkrije oer eksploitaasje en ynfestearringen. Oant 1 jannewaris koe Sportstad hjirfoar gebrûk meitsje fan de BOSA regeling mar die is der net mear. We ha begrepen dat it doel is om Sportstad folslein BTW plichtich te meitsjen. Wat binne hjirfoar de kânsen en wat binne hjirfoar de gefolgen foar de exploitaasje fan Sportstad. En as it slagget om Sportstad folslein BTW plichtich te meitsjen hoe sit it dan mei oare sportfoarsjennningen yn de gemeente. En rinne we dan net in grut struktureel risiko troch hegere netto kosten troch it fuortfallen fan de kompensaasje regeling?	Op voorhand kunnen we hier geen slagingspercentages aan koppelen. De impact en mogelijke oplossing is specifiek en casusafhankelijk. Bij Sportstad speelt bijvoorbeeld het feit dat dit een BV is een rol. Bij Thialf speelt de BOSA/BTW ook. Hier is de oplossing lastig. Bij de huidige exploitatieopzet van Sportstad is er rekening mee gehouden dat de betreffende BTW niet compenseerbaar is.

GEMEENTE HEERENVEEN

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
67	Begrutting 2026	183 en 185	FNP	S. Sijtsma	De Subsydje foar Verening Humanitas is dit jier € 7000. Wat is de reden fan it skrappen fan dizze subsydje foar 2026? . De selde fraach giet oer de 6000 Euro foar Cosbo en de 6000 euro foar Fairtrade op side 185. Ek graach in ferdúdliking wêrom Caleidoscoop yn 2026 90.000 mear kriget en museum Belvedêre 50.000 minder. (Side 184)	De subsidie voor Humanitas is nu onderdeel van een subsidie in provinciaal verband (SDF). De subsidie voor COSBO is in 2026 vervallen omdat de organisatie zelf heeft aangegeven te stoppen. Voor Caleidoscoop is de subsidie in 2026 verhoogd met € 90.000. Deze verhoging is het gevolg van indexatie. Museum Belvédère heeft in 2025 een eenmalige gift (incidenteel) ontvangen van € 50.000 voor het werven van fondsen voor de verbouwing in combinatie met het kunnen aanspreken van Europese subsidies en andere fondsen.
66	Begrutting 2026	118	FNP	A. Fokkens-Kelder	lêste klachten: hjir wurdt praat oer it faker gebrûk meitsjen fan pre-mediasjonfersom. Wurdt hjir al faker gebrûk fan makke en hawwe jim hjir foarbylden fan?	In het klachtenproces wordt geen gebruik gemaakt van pre-mediation. De behandeling van klachten is geregeld in hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en is gericht op een laagdrempelige, informele afhandeling. Het doel is om snel en eenvoudig een oplossing te bieden, vaak door direct contact met de klager. Pre-mediation is geen formeel instrument binnen deze wettelijke regeling en zou een verzwaring van een procedure betekenen die juist eenvoudig moet blijven. Pre-mediation wordt uitsluitend toegepast bij bezwaarschriften (hoofdstuk 7 Awb) en dan slechts in beperkte mate. Dit betreft een interventie voorafgaand aan de formele behandeling door de commissie bezwaarschriften, met als doel om partijen in gesprek te brengen en een oplossing te verkennen. Voor zover wij kunnen vaststellen, is in 2025 tot op heden drie

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
						keer overgegaan tot pre-mediation (één keer bij de Sociale Kamer en twee keer bij Algemene Kamer). Bij de casus bij Sociale Zaken heeft dit geleid tot intrekking van het bezwaar. Daarnaast blijkt uit de cijfers dat een aanzienlijk deel van de bezwaarschriften wordt ingetrokken na een gesprek of nadere toelichting. In 2024 zijn 27 van de 51 ingetrokken bezwaarschriften niet ingetrokken vanwege een herziening van het besluit, maar na een informele afstemming. Dit was geen formele pre-mediation, maar wel een effectieve informele aanpak.
65	Begrutting 2026	113	FNP	R. Tromp	by de ynspanningen misse we previnsje en begelieding by sykte ifm it hege syktefersom.	By sykte wurkje liedingjaande en bedriuwsarts gear mei de wurknimmer foar herstel (ek foarlopich). Team HR&O stipet hjirby. Alles bart neffens de wetlike regels foar weromkear nei it wurk (Wet verbetering poortwachter). Bij ziekte werken leidinggevende en bedrijfsarts samen met de werknemer voor herstel (ook preventief). Team HR&O ondersteunt hierbij. Alles gebeurt volgens de wettelijke regels voor terugkeer naar werk (Wet verbetering poortwachter).
64	Begrutting 2026	112	FNP	H. Rinkes	rjochtmjittichheid: konstatearre ûnrjochtmjittichheden ' Binne wy dêrfan op'e hichte brocht wêr dit oar giet?	Het extern onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het College naar aanleiding van onrechtmatigheden die zijn geconstateerd in de jaarrekening 2024. In de paragraaf Bedrijfsvoering van de jaarrekening 2024 staan deze onrechtmatigheden onder het kopje ‘voorwaardencriterium’ opgenoemd. Dit komt vervolgens tot uitdrukking in de rechtmatigheidsverantwoording 2024 van het College.

GEMEENTE HEERENVEEN

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
63	Begrutting 2026	98 1e bolts je	FNP	G. Rozema	it grienstruktuerplan wurdt ta ynformaasje foarlein oan de ried. ' Wêrom ta ynformaasje? En it opstellen folget mei út it omjouwingsplan " Hoe kin it dan yn 2026 beskikber wêze, wylst it omjouwingsplan pas yn 4e fearnsjier of begjin 2027 beskikber is?	Op 24 oktober 2024 is door de raad de Startnotitie Vernieuwen Omgevingsvisie vastgesteld (zie link: Document Heerenveen - Raadsbesluit startnotitie vernieuwen Omgevingsvisie - iBabs Publieksportaal). Op pagina 6 van de startnotitie is uitleg gegeven over de diverse (plan)onderdelen van de Omgevingswet en wie/welke onderdelen vaststelt. Het groenstructuur-programma is een omgevingsprogramma. Dit is een uitwerking van de omgevingsvisie (1.0) waarvan de kaders door de raad zijn meegegeven voor de omgevingsprogramma's. De uitwerking van de kaders in een omgevingsprogramma is een bevoegdheid van het college. De omgevingsprogramma's, zoals het groenstructuurprogramma, worden ter informatie gedeeld met de raad. Wanneer nodig bestaat de mogelijkheid om duidelijke(re) kaders op te halen bij de raad, bijvoorbeeld door een startnotitie. Of indien een programma vraagt om uitvoeringskrediet, dan wordt de raad betrokken vanuit het budgetrecht. Deze budgetvragen komen via de jaarlijkse investeringsagenda. In de notitie biodiversiteit, die u in juni 2024 ter kennisgeving heeft aangenomen, is opgenomen dat er een rol voor de gemeenteraad wordt gezien in het groenstructuurplan, namelijk het vaststellen van het opgavenplan (onderdeel B). Voor de uitvoering van het omgevingsprogramma is namelijk uitvoeringskrediet

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
						benodigd. In uw technische vraag spreekt u over “omjouwingsplan”(omgevingsplan). In de tekst van de begroting staat echter “omgevingsvisie”. De geactualiseerde omgevingsvisie 2.0 (en dus niet het omgevingsplan) wordt eind 2026/begin 2027 vastgesteld. De omgevingsprogramma’s vormen input voor het omgevingsplan (juridische kaders).
62	Begrutting 2026	92	FNP	R. Tromp	midden op de pagina stiet: ' let op de beheiningen fan beskikberens fan foldwaande kapasiteit '. Hjir is dus te min kapasiteit. Moatte we ús dêr soargen oer meitsje en is der in oplossing op termyn?	De opmerking yn de begrutting oer de “beheiningen fan de beskikberens fan genôch kapasiteit” ferwiist nei meardere knelpunten dy’t de trochrin fan projekten beynfloedzje. In útdaging leit hjirby ek by de ynterne kapasiteit: op dit stuit is der net genôch besetting om op ’e tiid yn te spyljen op alle ûnderhâldsfragen. Dit hat te krijen mei iepensteande vacatures dy’t diels dreech yn te foljen binne en beheinde kapasiteit. Dêrneist is der ôfhinklikens fan eksterne partijen lykas advysburo’s, oannimmers en nutsbedriuwen. Ek ôfstimming mei belanghawwenden, participaasje, fergunningoanfragen en ûntheffingen freegje in protte tariedingstiid. Hoewol’t dit op koarte termyn net fuortendaliks ta grutte problemen liedt en noch oplosber is, kin it kapasiteitsprobleem op langere termyn in struktureel knelpunt foarmje binnen de gemeentlike sektor en ek dêr bûten.

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
						De opmerking in de begroting over de “beperkingen van de beschikbaarheid van voldoende capaciteit” verwijst naar meerdere knelpunten die de doorlooptijd van projecten beïnvloeden. Een uitdaging ligt hierbij ook bij de interne capaciteit: op dit moment is er onvoldoende bezetting om tijdig op alle onderhoudsvraagstukken in te spelen. Dit heeft te maken met openstaande vacatures die deels lastig invulbaar zijn en beperkte capaciteit. Daarnaast is er afhankelijkheid van externe partijen zoals adviesbureaus, aannemers en nutsbedrijven. Ook afstemming met stakeholders, participatie, vergunningaanvragen en ontheffingen vergen veel voorbereidingstijd. Hoewel dit op korte termijn niet direct tot grote problemen leidt en nog oplosbaar is, kan het capaciteitsprobleem op langere termijn een structureel knelpunt vormen binnen de gemeentelijke sector en ook daar buiten.
61	Begrutting 2026	61	FNP	R. Tromp	1e boltsje: wat betsjut dit foar de 20% dy't lizzen bliuwt?	Yn de perspektyfnota 2026 is 1,5 fte oanfrege foar it fuortwurkjen fan de efterstannen fan de wetlike taken. Mei de 1,5 fte kinne wy 80% fan de efterstannen fuortwurkje. Mei prioritaasje wurdt besocht om de oare 20% sa leech mooglik te krijen. Yn dizze 20% sit ek in part deistige wurkfoarried.

GEMEENTE HEERENVEEN

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
60	Begrutting 2026	60-61	FNP	R. Tromp	belangstellende fraach: yn hoefier is men al foardere mei it oanlûken fan amtners? –	De werving fan de amtners ferrint binnen de kaders dy't jo steld hawwe. It werven fan personiel bliuwt in punt fan oandacht, sjoen de (lanlike) skaarste op 'e arbeidsmerk en de aard fan de spesjalistyske wurksumheden. De werving van de ambtenaren loopt binnen de door u gestelde kaders. Het werven van personeel is een blijvend punt van aandacht, gelet op de (landelijke) schaarste op de arbeidsmarkt en de aard van de specialistische werkzaamheden.
59	Begrutting 2026	60	FNP	S. Sijtsma	2 e boltsje: Wat moatte wy ús foarstelle by in " standaard regelset	Een standaard regelset wil zeggen dat deze regels voor het hele grondgebied van de gemeente Heerenveen gaan gelden.
58		59	FNP	S. Sijtsma	2e stip fan ûnderen: wêrom wurdt hjir praat oer ' it aktualisearjen fan de ' definitive ' omjouwingsfisy '.	Het woord "definitief" staat in deze zin niet juist. Het was de bedoeling om aan te geven dat de uitgangspunten worden verwerkt tot een nieuwe Omgevingsvisie, die de Omgevingsvisie 1.0 vervangt.
57	Begrutting 2026	34	FNP	T. van Dekken	Enerzjy foar moarn. Dit stikje is tige betiizjend kwa beskriuwing maatskiplike effekten. Soms is 2030 derby skreaun en soms algemien. Fan dat lêste is in foarbyld ' duorsum enerzjygebrûk troch bedriuwen '. Ofwol wat wolle wy hjirmei? Boppedat is net alles troch de gemeente te beynfloedzjen, lykas ' yn 2030 binne der gjin knyppunten mear yn de levering fan enerzjy ' en ' duorsum enerzjygebrûk troch bedriuwen '.	It giet hjir oer de DIN (Doelen Inspanningen Netwerk) dy't de ried yn 2023 fêsteld hat, as ûnderdiel fan it Mearjierreplan (MJP1). Dêrby binne strategyske doelen (neffens it Nederlânsk klimaatakkoart), maatskiplike effekten en ynspannings formulearre. Om sa doelrjocht mooglik te wurkjen, binne de maatskiplike effekten sa konkreet mooglik beskreaun, dus wêr mooglik mei streefgetallen of jiertallen. Dat slagget net oeral, omdat we yn de transysje net altyd witte hoe't de takomstige situaasje der útsjen sil. Wat de doelen en maatskiplike effekten wol goed tsjutte, is de rjochting dy't wy op wolle mei-inoar. Yn it foarbyld

GEMEENTE HEERENVEEN

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
					Graach in reaksje oer dit lêste. Wat is de reden om oan te nimmen dat der yn 2030 gjin knelpunten binne. Is dit wol reeël?	giet it om safolle mooglik (enerzjybesparring) en duorsum enerzjygebrûk troch bedriuwen. En it kloppet dat de gemeente dit net allegear beynfloedzje kin, mar dat wy út in rezjyrol wei ynwenners en ûndernimmers yn de goede rjochting besykje te stjoeren. Dit is in twadde reden wêrom't it soms dreech is om in konkreet jiertal oan de maatskiplike effekten te keppeljen. Yn 2023 is ek de 'Toekomst-bestendige energie-infrastructuur' as strategysk doel fêststeld, mei as maatskiplik effekt: "Yn 2030 binne der gjin knyppunten yn de (werom-)levering fan enerzjy (elektrisiteit)". Ek hjirfan is it dreech yn te skatten oft dit reëel wêze sil. Yn de ôfrûne jierren is de netkongesty bot tanaam, en liket it doel fierder fuort. Oan 'e oare kant binne de oerlizzen mei alle belanghawwenden oer it fersterkjen fan de elektrisiteitsnetten yntinsifiearre, wurket Liander ek hurd oan útfiering en leare wy mei-inoar stap foar stap hokker oplossings wy ûntwikkelje kinne. Dêrmei is wol in beweging yn de goede rjochting ynset en is der ek noch tiid foar it yn de praktyk bringen dêrfan.
56	Begrutting 2026	56	FNP	G. Rozema	stiging lêsten learlingeferfier yn 2026 jild foar beskikber steld. We nimme oan dat de kommende jierren dêr dan ek ekstra jild by moat?	Ja. Dat klopt.
55	Begrutting 2026	44	FNP	G. Rozema	asyl en migraasje. Yn 2026 wol men wol de taakstelling statushâlders yn helje. Giet dit oer de 38 (of 50) amver's? Hoefolle nije statushâlders moat men húsfestje foar	Het inlopen van de achterstand gaat over de taakstelling huisvesting statushouders, die in 2024 is ontstaan. Dit is een achterstand van 38. Toevallig is dit aantal gelijk aan de wettelijke verplichting die wij hebben

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
					2026? Is dit it tal wat meinommen is yn de presintaasje fan de urginsje oardering (provinsjaal 348)? Wolle je dat eventueel berikke troch krekt as Utert in healjier lang inkeld dizze groep foarrang te ferlienen.	voor de opvang van asielamv's. Dit is een andere doelgroep en een andere taakstelling. De taakstelling huisvesting statushouders voor de eerste helft van 2026 is landelijk 15.000. Het aantal statushouders dat gemeente Heerenveen moet huisvesten is officieel nog niet bekend gemaakt, en is dus ook niet meegenomen in de presentatie. Naar verwachting zal de taakstelling voor gemeente Heerenveen 43 te huisvesten statushouders zijn. De Utrechtse oplossing is niet één van de oplossingen waar wij op dit moment naar kijken.
54	Begrutting 2026	23	FNP	S. Sijtsma	Alder kafees Hoe sjocht de útfiering der út? Docht hat dat op besteande lokaasje of is dêr in eksterne partij foar nedich? Giet it eventueel om frijwilligers op in nij te hieren lokaasje? Hokker ekstra finansjele middels binne hjirfoar nedich?	De uitvoering van de oudercafés ligt bij Caleidoscoop. Daarbij wordt gebruikgemaakt van bestaande locaties waar al veel kinderen en ouders samenkomen (consultatiebureau/wijkcentrum de As bijvoorbeeld). De uitvoering vindt plaats binnen de bestaande middelen/opdracht van Caleidoscoop en wordt gedragen door een professional van Caleidoscoop. Vrijwilligers kunnen in de toekomst een waardevolle aanvulling vormen, zeker wanneer de 'alder kafees' verder groeien in samenwerking met en door ouders. De oudercafés zijn bedoeld als laagdrempelige ontmoetingsplekken waar ouders elkaar kunnen treffen, ervaringen kunnen uitwisselen en elkaar kunnen versterken in het opvoeden en opgroeien van hun kinderen.
53	Begrutting 2026	18	FNP	H. Rinkes	de druk op behearsking fan soarchkosten (foaral jeugdsoarch) bliuwt. Der wurdt wol ynfesteart yn de fysike leefomjouwing sa as	Vanwege de komende nieuwe bestuursperiode kent de begroting 2026 geen grote nieuwe doelen. Wij werken hard aan de beweging die wij in de afgelopen drie jaren hebben ingezet. Het uitgangspunt van de

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
					wenningbou, rioelearring, ynfrastruktuer en ôffalferwurking. de begrutting konsolidearret benammen earder ynsette linen yn stee fan nije grutte projekten. Klopt dizze konklúsje? En hoe reëel binne dan alle doelen dy't der neamt wurde. Binne dit dreamen of binne dizze doelen reëel?	begroting is om reëel te begroten, daarmee zijn de doelen realistisch.
52	Netcongestie	36	D66	T. van Dekken	1. Zijn er voldoende middelen beschikbaar gesteld in deze begroting om de doelen en de activiteiten die worden genoemd op pagina 36 te realiseren? 2. Als de raad meer financiële middelen beschikbaar stelt voor het oplossen van netcongestie, kunnen we dan de netcongestieproblematiek sneller verminderen?	1.Er zijn voldoende middelen beschikbaar voor de doelen en de activiteiten die op pag. 36 worden gesteld. Het Rijk stelt hiervoor de CDOKE-middelen (tijdelijk regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat en Energie) beschikbaar voor de energietransitie en de circulaire transitie. De gemeente(raad) hoeft hier dus zelf geen middelen beschikbaar voor te stellen. 2.Er zijn voldoende middelen. We zijn voor oplossingen sterk afhankelijk van andere stakeholders, zoals de netbeheerders Liander en TenneT.
51	Hittestress	32	D66	G. Rozema	Er zijn op dit moment weinig tot geen middelen opgenomen voor het voorkomen van hittestress binnen het klimaatadaptatiebeleid. 1. Welke activiteiten zijn nodig om de gemeente en haar inwoners weerbaar te maken tegen hittestress (die nu niet uitgevoerd kunnen worden) en 2. hoeveel middelen zijn hier voor nodig?	Het betreft het vergroenen (w.o. het planten van bomen) van gebieden die als erg heet zijn aangemerkt en waar kwetsbare groepen samen komen, bijvoorbeeld bij zorginstellingen en scholen. Dit is beschreven in het vastgestelde Beleids- en Uitvoeringsplan klimaatadaptatie bebouwd gebied. In het uitvoeringsplan is geraamd dat de kosten van de maatregelen ca. 16,8 miljoen bedragen, waarbij de maatregelen worden verspreid over de periode tot

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
						2050. Hiervoor zijn (nog) geen structurele middelen beschikbaar gesteld. Wel wordt er in projecten gekeken waar we "werk met werk" kunnen maken, om toch een deel van de hittestress problematiek aan te pakken. Een voorbeeld hiervan is de vergroening van het centrum Heerenveen. Vergroening is hierbij een wezenlijk onderdeel van het project. Verder is er incidenteel 100.000 beschikbaar gesteld voor de aanpak van hitteknelpunten.
50	Duurzame doelen mbt inkoopbeleid - extra financiële middelen nodig?	33	D66	H. Rinkes	In het inkoopbeleid is vastgesteld dat er zo veel mogelijk duurzaam en circulair ingekocht moet worden. De doelen voor duurzame inkoop worden al een aantal jaren niet gehaald. 1. Wat is de reden hiervoor? 2. Kunnen extra financiële middelen helpen de doelen wel te behalen?	Er zijn meerdere oorzaken die bijdragen aan het achterblijven van de duurzame inkoopdoelen: •Onvoldoende ervaring, waardoor het als risicovoller wordt ervaren. •Gebrek aan kennis en bewustwording Zowel inkopers als projectleiders beschikken niet altijd over voldoende kennis van duurzame en circulaire inkoopprincipes of van beschikbare alternatieven. Dit belemmert het maken van duurzame keuzes. •Gebrek aan prioriteit en conflicterende doelen Duurzaamheid is vaak slechts één van de vele projectdoelstellingen. In de praktijk kan het ondergeschikt raken aan andere belangen, zoals snelheid, kosten of technische haalbaarheid. •Complexiteit en werkdruk in aanbestedingen Het integreren van duurzaamheidseisen vraagt extra voorbereiding, tijd en expertise. Door hoge werkdruk wordt soms gekozen voor eenvoudigere, minder duurzame trajecten. •Kosten en budgetdruk Duurzame producten en diensten zijn vaak duurder in aanschaf. Projectleiders vrezen dat betaalbaarheid in het gedrang komt, zeker

ID	Onderwerp	Blz	Raads-leden	Portefeuille-houder	Vraag	Antwoord
						wanneer budgetten krap zijn. •Beperkte beschikbaarheid en onvolwassen markt Het aanbod van duurzame en circulaire oplossingen is nog beperkt. De markt is in ontwikkeling, waardoor schaalbaarheid en prijsconcurrentie achterblijven. •Veranderproces binnen de organisatie Duurzaam werken vraagt om een cultuurverandering en structurele integratie in processen. Dit kost tijd. De organisatie werkt momenteel aan een routekaart duurzaam werken, waarvan de implementatie meerdere jaren beslaat. Ja, extra financiële middelen kunnen zeker bijdragen, maar zijn niet de enige oplossing. Momenteel werken we met routekaarten duurzaamheidsaanpak in projecten met als doel het borgen van duurzaamheid in alle projecten en processen.